

NOORDZEEOVERLEG

Aan Minister Adema
van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

In afschrift aan:
De coördinerend minister voor de Noordzee en
Minister van IenW Harbers,
Minister voor Nens Van der Wal,
Minister voor KenE Jetten

Datum 30 november 2023

Betreft Voorlopige NZO conclusies over de concept Visie Voedsel
uit Zee en Grote Wateren

Geachte minister,

Het Noordzeeoverleg voert consensusgericht overleg. In deze hoedanigheid heeft het ook de concept Visie Voedsel uit Zee en Grote Wateren besproken, op basis daarvan heeft het voorlopige conclusies geformuleerd. De Visie Voedsel uit Zee en Grote Wateren is cruciaal om invulling te geven aan de voedsel- en visserijtransitie.

Het uitgangspunt zoals in het Noordzeeakkoord (NZA) beschreven, is dat de innerlijke verwevenheid tussen de energietransitie, de natuurtransitie en de voedseltransitie vraagt om een samenhangend (ruimtelijk) Noordzeebeleid. Door op deze manier naar de Noordzee te kijken wordt het mogelijk om sectorale belangen van de scheepvaartsector, energiesector, voedselsector en natuur te overstijgen. Dat betekent onder andere dat gebruik op de Noordzee, en daarmee de uitrol van de transitie, moet passen binnen de ecologische draagkracht van de Noordzee. Voor de voedseltransitie, is het cruciaal om tot een rendabele en duurzame visserij te komen die naar aard en omvang past bij de nieuwe situatie op de Noordzee. In de Kottervisie, welke samenhangt met het NZA, wordt beschreven dat van de kottervisserij verwacht wordt dat zij duurzaam voedsel levert, een voorloper is in innovatie en het hart vormt van een vitaal cluster van bedrijven, wetenschap en onderwijs. De concept Visie Voedsel uit Zee en Grote Wateren verbreedt dit naar een visie voor de gehele winning van voedsel uit zee. Het NZO ziet dat er in de concept Visie Voedsel uit Zee en Grote Wateren een positieve stap wordt gezet die perspectief biedt voor de toekomst van voedselwinning uit zee die past binnen de draagkracht van de ecologie. Uiteindelijk verwachten wij dat de Visie Voedsel uit Zee en Grote Wateren een plek zal vinden in Nederlands beleid.

Een rendabele en duurzame voedsel en visserijsector is een van de pijlers van het NZA. De afgelopen jaren hebben er verschillende ontwikkelingen plaatsgevonden waardoor de visserij stappen heeft moeten zetten om het beroep te kunnen uitoefenen. Zo zijn er de afgelopen zomer 51 kotters gesaneerd als resultaat is nog maar een beperkt deel kotterschepen onder Nederlandse vlag actief. Deze veranderingen zorgen ervoor dat de toekomst van de visserij onder druk is komen te staan. Daarom is het van belang dat er spoedig duidelijkheid wordt gegeven aan de visserij om de sector te helpen navigeren in deze woelige wateren, zodat er toegewerkt kan worden naar rendabele en duurzame voedselwinning uit zee. De Voedselvisie dient als stip op de horizon en geeft perspectief aan de visserij- en aquacultuursector, dit ondersteunt de ontwikkeling van een robuuste sector die duurzaam voedsel wint uit zee en een regionaal, gezond en

Noordzeeoverleg

www.noordzeeoverleg.nl

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)

Rijnstraat 8
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
www.overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

E: info@ofl.nl

Kenmerk

IenW/BSK-2023/355609

duurzaam product kan leveren met meer duurzame vismethodes. Deze Voedselvisie is noodzakelijk voor de invulling van de voedsel- en visserijtransitie. Aan de hand daarvan kunnen de transitiepaden van de visserijsector worden geschetst zodat zij voedsel uit zee duurzaam kunnen winnen.

De omvang van de vloot is gekrompen en daarmee is de vervolg stap dat de huidige vloot een transitie doormaakt naar kleinere, flexibele, duurzaam opererende vissersvaartuigen. Hier is flexibiliteit voor nodig, niet alleen van de voedselsector en de keten van de voedselvoorziening, maar ook in ondersteunende maatregelen van het Rijk. Duidelijke beleidskeuzes door het Rijk kunnen lange termijn investeringen in de visserijketen versnellen die ten goede komen aan het proces van verduurzaming.

In het NZA en NZO staan de onderlinge samenhang van de transities centraal, de nadruk ligt op duurzame oplossingen die de maatschappelijke baten op de lange termijn vergroten. De Voedselvisie geeft hier invulling aan door voedselwinning uit zee een gelijkwaardige positie te geven in de ruimtelijke afwegingen op de Noordzee. In de uitwerking van de Voedselvisie zijn er vragen die beantwoord moeten worden. Hoeveel gebruiksruimte en welke gebruiksruimte is er beschikbaar voor de voedselwinning uit zee? En voor hoe lang is deze ruimte beschikbaar voor de voedselwinning uit zee? De visserij heeft de kennis van de zee en het ecosysteem en kan aan de beantwoording van deze vragen een belangrijke bijdrage leveren.

Medegebruik (artikel 4.16 van het NZA) en multifunctioneel ruimtegebruik (artikel 4.1 van het NZA) zijn een essentieel onderdeel van de oplossing in het ruimtevraagstuk voor de scheepvaartsector, de energiesector, de voedselsector en de natuur op de Noordzee. Voor de verdere uitwerking van de voedselvisie spreken de sectoren binnen het NZO dan ook het belang uit dat de mogelijkheden voor de voedselsector in multifunctioneel ruimtegebruik en medegebruik concreet worden gemaakt. Bij de invulling is het vanuit scheepvaartveiligheid wenselijk dat vissersschepen de scheepvaartroutes mijden.

De Voedselvisie vraagt om uitwerking in adaptief beleid gebaseerd op wetenschappelijk onderbouwde ontwikkelingen. De Voedselvisie gaat over de toekomst van de voedselvoorziening uit zee. Dit betekent dat voedsel duurzaam wordt gewonnen uit een gezonde Noordzee.

Het is goed dat er nu een concept visie ligt, dit is een belangrijke stap. Voor de uitvoering van de visie zullen middelen beschikbaar moeten zijn. De gelden voor innovatie uit het NZA "transitiefonds" zouden hiervoor beschikbaar moeten worden gesteld. De visie is de start van de uitvoering. Met de presentatie van de transitiepaden voor visserij, zal hier zowel in het NZO als gezamenlijk met LNV, uitvoering aan gegeven worden.

Hoogachtend,

Voorzitter
Noordzeeoverleg